

Európa jövője diákszemmel

2021

Készült a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar
Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézetében.

A kiadvány az Európai Unió támogatásában részesült.

Ez a kiadvány a szerzők nézeteit tükrözi, és az Európai Bizottság nem tehető felelőssé az abban foglaltak bármilyen felhasználásáért.

Nyomdai előkészítés és kivitelezés:
Innovariant Nyomdaipari Kft.
6750 Algyő, Ipartelep 4.

■ TARTALOMJEGYZÉK

Előszó	3
„Isten velünk, mi pedig a környezetünk ellen?!” – Hogy is van ez? avagy a műanyagszennyezésről	4
Az Európa előtt álló zöld kihívások	14
Az Európai Unió jövője	19
Európa jövője	26

Tisztelt Olvasó!

Különleges időszakot éltünk, élünk át mindannyian 2020 tavaszától kezdve. A semmiből felbukkant Covid-19 járvány miatt az emberek világszerte megtapasztalták, milyen úgy élni, hogy nem várt akadályokkal kell megküzdenünk mindennapjainkban, a jól bevált rutinról nagyon sok esetben le kellett mondanunk. Új, eddig kevésbé ismert tanulási és munkamódszereket kell alkalmaznunk, s amit talán a legnehezebb elfogadnunk: nem tudunk tervezni. A rövid és középtávú bizonytalanságok miatt úgy érezzük, a jövőnket nem tudjuk alakítani.

Mi viszont éppen ebben a furcsa időszakban fordultunk a fiatalokhoz, a középiskolás korosztályhoz, hogy osszák meg velünk gondolataikat Európa jövőjével kapcsolatban. Mondják el, mi az, ami aggasztja őket, milyen problémákra kell a hazai és európai döntéshozóknak figyelniük, hol kell beavatkozni, további erőfeszítéseket tenni, egyáltalán, milyen irányban mozduljon tovább Európa, és nekünk, európai polgároknak hogyan lehet egy biztosabb jövő érdekében cselekednünk.

Köszönjük azoknak a fiataloknak, akik az adventi időszakban, a karácsonyi előkészületek közepette, az online oktatás miatt a számítógépes munka iránti fáradtság ellenére is beküldték hozzánk írásaikat. Az általuk felvetett kérdések rendkívül komolyak és szerteágazóak: környezetvédelem, erdőtelepítés, szociális kérdések, migráció, demográfia, a keresztény életforma védelme, az EU további bővítése, globális erőviszonyok stb.

Nem titkolt célunk ezzel a megkereséssel, s az eredményeképpen megszületett füzettel, hogy felhívjuk a figyelmet a nagy európai együttgondolkodásra, mely várhatóan 2021. május 9-hez kapcsolódóan, az Európa-nap alkalmából indul el hivatalosan az Európai Unió tagállamaiban.

A Europe Direct információs hálózat részeként a szegedi iroda is aktív szerepet kíván játszani az „Európa jövője” konferenciasorozat megvalósításában, a lehető legtöbb ember részvételre való buzdításával és a kapcsolódó információk elérhetővé tételével. Hozzá kívánunk járulni ahhoz, hogy az EU intézményei minél pontosabb képet kaphassanak arról, mit gondolnak a tagállamok polgárai, köztük a jövő letéteményesei, a mai tizenévesek a kontinens helyes útjáról.

Bízva a mielőbbi személyes találkozások örömeiben, minden kedves Olvasónak jó egészséget kívánunk.

Szekeres Ildikó

Irodavezető,

SZTE ÁJTK Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézet,

Europe Direct Szeged

Szűcs Lili

(a Makói József Attila Gimnázium 11/C osztályos tanulója, Felkészítő tanár: Varga Bálint)

„Isten velünk, mi pedig a környezetünk ellen?!” – Hogy is van ez? avagy a műanyagszennyezésről

Napjainkban az embereknek számos nehézséggel, illetve feladattal kell szembenézniük. Ilyen például a környezetvédelem is. A környezetszennyezés nagyon sok tényezőből tevődik össze, az egyik legnagyobb kihívást a műanyagszennyezés jelenti, ám nagy erőfeszítések árán, de tudunk tenni ellene. Azt gondolom, hogy a remény a mi generációnk hozzáállásának változásában van. Sokan azt gondolják, hogy csaknem felesleges bármit is tenni, hiszen az ő életükben úgysem változik semmi. Ezen a negatív hozzáálláson szükségszerű lenne változtatni. Véleményem szerint csak motivációra lenne szükség és máris többekben „felébredne” a tenni akarás.

Polivinil-klorid. Elsőre, talán valamiféle nagyon bonyolult kémiai vegyület vagy folyamat juthat az emberek eszébe, ami után a következő gondolatuk az lehet, hogy „áhh, már általában is utáltam a kémiát ... hagyjuk inkább”. A polivinil-klorid nem más, mint a PVC, hétköznapi nevén a műanyag. A műanyag szó hallatán sokan azt hihetik, milyen jó is nekünk, embereknek, hiszen olyan luxusban élhetünk, hogy szívószállal ihatjuk az üdítőt a műanyagpalackból, vagy az uzsonnát nem kell szalvétába csomagolni, hanem csak „beledobjuk” egy nylon zacskóba és már mehetünk is.

A PVC-t, amely 1838 óta az emberiség mindennapjainak mondhatni, szerves része, Henri Victor Regnault francia tudósnak „köszönhetjük”. Már-már azt hihetjük, hogy nem is tudunk nélküle élni. Ugyanakkor meg kellene próbálnunk, hiszen napjainkra szinte visszafordíthatatlan károkat okoztunk a környezetünknek, és ezzel saját magunknak is.

Sokak számára sajnos csaknem teljesen természetes, hogy csak úgy „hopp, kiesik a kezükből!” a csokispapír vagy az üdítős flakon, így esélyt sem adva arra, hogy újrahasznosítsák azokat. Abba azonban bele sem gondolnak, hogy ennek milyen súlyos következményei lehetnek. Hiszen a hangsúly nem feltétlenül azon van, hogy egy egyszerűhasználatos nylon zacskó hever

Educated

Uneducated

1. kép: Educated vs. Uneducated people (azaz tanult és tanulatlan emberek) Fontos látnunk a különbséget, hogy emberséget és felelősségtudatot nem adnak a diplomához!

Forrás: <https://www.facebook.com/SarcasmLol>

2. kép: Curtis Ebbesmeyer: kutató, aki egy társával kifejlesztett egy számítógépes modellt, amely a gumikacsák mozgásán keresztül vizsgálta az óceáni áramlatokat.

3. kép: Egy pelikán a csőrében a táplálékához társult műanyaggal. Hosszú távon ez a nagy mennyiségű műanyag a madarak pusztulásához vezethet.
Forrás: Pinterest

4. kép: Egy madár teteme és a pusztulását okozó temérdek műanyag hulladék. Forrás: EcoWatch

az aszfalt közepén. Természetesen ez is óriási gond, de a kolosszális baj azzal van, ahová és ahogyan, vagy ahogyan nem kerül el a sok-sok szemét.

Földünk felszínének csaknem 70%-át borítja víz, ennek a vízmennyiségnek nagy része azonban valamilyen formában szennyezett. Ezen tengeri hulladékok legfőbb része műanyag, ezek a plasztikmaradványok a szárazföldről érkező folyó- és állóvizekbe. Annak ellenére, hogy a vízben vannak, nemcsak annak élővilágát és közvetlen környezetét veszélyeztetik, hanem a szárazföldi életet, és ezzel az emberi létet is egyaránt. Ahogyan a mondás is tartja: „Csirájában fojtsd meg a rosszat.” – ez esetben is ezt kellene tennünk. Az origóból, azaz a szárazföldről kellene kezdeni a probléma megoldását.

1992. január 10-én megközelítőleg huszonkilencezer darab gumikacsa és ahhoz hasonló műanyagjáték zuhant a Csendes-óceánba egy konténereket szállító hajóról, amelyek napjainkban is a világtegekben keringenek. Néhány szakértő úgy gondolta, ez kiváló lehetőség arra, hogy megfigyeljék a különböző tengeri áramlatokat. Ezeket az „állatokat” már megtalálták Indonéziában, Ausztráliában. Sőt, 2004 júliusában még Alaszka partjainál is felbukkant száztizenegy darab kiskacsa, noha még ma sem került elő az összes játékgépjáró. Azt, hogy meddig vándorolnak még a kiskacsák, senkisé tudja, de egyes jóslások szerint 2022-ig tízszer fogják körbeutazni Földünket, de természetesen ez attól is függ, hogy a műanyag játékok meddig bírják még a környezeti tényezők, – mint például a napsugárzás – hatásait. Véleményem szerint, ez a kísérlet óriási mértékben szennyezi a környezetet, hiszen azokat a játékokat, amelyeket nem sodor partra a víz vagy nem találják meg és szedik ki őket, hatalmas károkat okozhatnak például a madaraknak táplálkozásuk során.

Minden évben, több mint 10 millió tonna szemét kerül a tengerek és óceánok vizeibe. Ennek a tetemes mennyiségű szemétnak a legnagyobb hányada egyszerűhasználatos műanyag, azaz palackok és nylon zacskók,

illetve szatyrok. Jelenleg megközelítőleg évente 280 millió tonna műanyagot termelünk a Földön világszinten. Ez a plasztikmennyiség hatalmas szemétszigetekké formálódik és lebeg a vizek felszínén. Napjainkban öt ilyen „sziget” található a világtengerekben. A legjelentősebb Kalifornia partjainál található és mérete megközelíti Magyarország területének a tizenhétszeresét. A hulladék többféle módon kerülhet a vizekbe. Például az egyik ilyen mód a folyókban illegálisan elhelyezett szemét, amely a tengerekbe, illetve óceánokba szállítja a temérdek műanyagot. Továbbá bizonyos óriásvállalatok egyenesen a tengerekbe süllyeszti a szemetüket, természetesen mindezt illegálisan teszik. Sajnálatos módon a megtermelt műanyag sohasem bomlik le, ezért mondhatni, hogy az idők végezetéig „keringeni” fog a világban. Mivel a plasztik nem tűnik el, ezért csak újra lehet hasznosítani, ami viszont világméretű összefogást igényelne.

A műanyagszennyezés jelentőségére a *Greenpeace* többek között óriási műanyag-szemétből készült bálnaszobrokkal hívja fel a figyelmet.

Az óceánokban és tengerekben találhatóunk úgynevezett kézzel fogható műanyagdarabokat, amelyek a kisebb problémát jelentik a problémahalmazban, hiszen azok szemmel láthatóak és ki tudjuk ezeket halászni. Az egész napos napsugárzás, valamint az állandó sodródás hatására ezek a műanyagdarabok folyamatosan egyre kisebb darabokra bomlanak, addig, amíg mikro- és nanoműanyagokká nem válnak. Ezeknek a szemmel nem vagy alig látható műanyagoknak a hatásai az emberi és állati szervezetekre máig nem meghatározottak. Igaz, hogy a vízszűrőberendezések majdnem 90%-át ki tudják szűrni ezeknek a részecskéknél, azonban a többi megközelítőleg 10% az emberi szervezetbe jutva fejtheti ki közvetlen hatását. A műanyagok erős megkötőképességgel rendelkeznek, ezért összekapcsolódnak más szennyezőanyagokkal, például nehézfémekkel és ezekkel közösen fejtik ki káros hatásukat. Okozhatnak például születési rendellenességeket, fejlődési zavarokat vagy akár daganatot is. Évente megközelítőleg 50 ezer darab mikroműanyagot „fogyasztunk el”, azonban a rendszeres ásványvízfogyasztóknál ez a szám megközelítheti a 130 ezret is. Ezeknek az élettani hatásai még ismeretlenek az emberiség

5. kép: A Greenpeace önkéntesei egy „Polluted by single-use plastic” (azaz, Egyszerhasználatos műanyag szennyezése”) feliratú molinóval igyekeznek felhívni erre a figyelmet, mielőtt megmenének Manila partjait ettől a tetemes mennyiségű hulladéktól. Forrás: Greenpeace.

6. kép: A Kalifornia partjainál található, 1,6 millió négyzetkilométer területű szemétsziget. Forrás: muanyagtudatos.blog.hu

7. kép: A Greenpeace aktivistái műanyag hulladékból egy 3 és egy 6 méter magas bálnaszobrot állítottak fel az Országház előtt, ezzel felhívva figyelmet a műanyagszennyezés megakadályozásának fontosságára! Forrás: Greenpeace

számára. Ahhoz, hogy ezt megelőzzük, azt gondolom, valóban nem túlzás azt mondani, hogy világméretű összefogásra van szükség.

Az Európai Unió Tanácsa 2019 májusában az egyszerhasználatos műanyagok betiltására vonatkozó törvényt fogadott el. Ezen intézkedés értelmében az egyszerhasználatos műanyagokat alternatív megoldásokkal helyettesítik. Ilyen megoldásokkal azonban mi magunk is segíthetünk a Föld műanyagmennyiségének csökkentésében. Az interneten számos, olykor sokak által komolytalannak vélt plakáttal találkozhatunk, csakhogy, ha mélyebben beleássuk magunkat a problémába, sajnos rá kell jönnünk, hogy ezek a plakátok kicsit sem megtévesztők.

Forrás: Pinterest, Greenpeace

A műanyagmentes élet eléréséhez lehetőségek milliói sorokaznak előttünk, nekünk csupán élnünk kellene velük. Azt gondolom, ha mindenki csak egy kicsit változtatna a mindennapi bevásárlási szokásain, rengeteget nyerhetnénk. Édesanyám élelmiszerboltot vezet, gyakran besegíttek neki a családi vállalkozásban. Ezekon a napokon szembesülök azzal, hogy az emberek mekkora mennyiségű egyszerhasználatos műanyagot vesznek igénybe és ezek nagy részét szinte teljesen feleslegesen.

Nézzük meg, hogy hogyan tudnánk egy kis odafigyeléssel csökkenteni az egyszerhasználatos műanyag mennyiségét bevásárlásaink alkalmával, illetve a háztartásunkban.

Ahogy a képen is látható, a vásárló egyszerhasználatos nylon zacskóba teszi a vásárolni kívánt mandarint, nagyon helytelenül.

Az egyszerhasználatos nylon zacskó pótlására kiváló megoldás lehet a textiltasak vagy ECO-zsák. ►►

Az egyszerhasználatos műanyag szappanos, mosogatószeres vagy tusfürdős flakon a szerek elfogytával azonnal a kukába kerül, onnan nagy valószínűséggel pedig a világterek egyikébe juthat.

Mára kaphatóak különböző utántöltők az egyes termékekhez. Véleményem szerint ezek „félmegoldásként” megfelelőek lehetnek, azonban az utántöltés után nylon hulladék keletkezik, amely szintén hozzájárulhat a környezetszennyezéshez. ►►

A legjobb megoldást talán a papírsomagolású termékek jelenthetik, hiszen ezeket a borításokat teljes egészében újra lehet hasznosítani.

Nem is gondolnánk, hiszen nem csupán egyszer használjuk őket, azonban a műanyag-szennyezéshez nagymértékben hozzájárulnak a műanyag fogkefék. ►►

A műanyag fogkefék helyett kiváló megoldás lehet a bambuszból készült fogkefe, amely teljes mértékben környezetbarát – a természetbe kerülve közel 100%-ban lebomlik.

Napjainkra néhány márka elindított egy „Szállj be a körforgásba!” vagy ahhoz hasonló akciót, amivel a vásárlókat a környezettudatos életre próbálják ösztönözni. A szelektív hulladékgyűjtéssel majdnem 100%-ban újrahasznosítható palackok készülhetnek el. ▶▶

A nylon zacskók és szatyrok mellett a műanyagszennyezés legfőbb forrása a PET-palackok túlzott használata.

A sok rossz megoldás közül a legjobb talán a dobozos üdítők lehetnek, hiszen ezek papírcsomagolásban vannak, ezért jóval egyszerűbb az újrafelhasználásuk, tehát sokkal környezetbarátabbak.

Azt gondolom, hogy a ténylegesen jó megoldás a kulacsokban, ECO-palackokban rejlik. Legalábbis én ezekre „esküszöm”. Ezek a fél literes vízzel töltött palackok – melyek nagyobb kiszerelesben is megvásárolhatók – tökéletesen beleférnek az iskolatáskámba. Ezzel nemcsak a környezetet óvjuk, hanem az egészségünket is, hiszen a víz a legjobb módja a folyadékpótlásnak. ▶▶

Ha már az iskola került szóba... sokan a szendvicseiket nylon zacskóba csomagolják és a táskájukba teszik, majd az ételük elfogyasztása után kidobják a műanyag hulladékot a kukába, onnan pedig ki tudja, hogy hová kerül. Erre megoldásként szolgálhat egy dobozka, amelyet többször is tudunk használni, valamint nem is foglal el sok helyet a hátizsáinkban. ▶▶

Látható, hogy a vásárlás befejezésekor a vevő egyszerűhasználatos nylon szatyrot kér a megvásárolt termékek hazaszállításához, amelyet nagy valószínűséggel nem fog magával hozni a következő vásárlás alkalmával. Sőt mi több, a szájmászkból is az egyszerűhasználatost választotta, amelyet nem igazán lehet újrahasznosítani, valamint kimosni. A vásárlás után meséltem neki egy kicsit a műanyagszennyezés hatásairól és azt mondta: „húha, asszem’ jobb lesz, ha beszerzek egy textil-táskát és egy textilmaszkot is”. Városunkban, Makón és a környező falvakban, mint például Kiszomboron is, egyre több lehetőség nyílik a szelektív hulladékgyűjtésre. Hónapról hónapra emelkedik a szelektív hulladékgyűjtő pontok száma és azok igénybevételének aránya is, azonban sajnos ez még nem 100%-os, de azt gondolom, hogy fontos bízunk az emberek tenni akarásában.

A fenti képeken látható, hogy a környezettudatos vásárlónk nem is gondol arra, hogy nylon szatyrot kérjen, magával hozta az ECO-szatyrárt. Ezen kívül pedig nagyon helyesen a textilmaszkot választotta, amelyet nem kell kidobnunk, hiszen mosás után rengeteg alkalommal használhatjuk.

Összességében úgy gondolom, hogy az emberek egyre felelősebben gondolkodnak a környezetszennyezés tekintetében. Remélem, hogy a felnövő generáció szívügyének tekinti majd ezt a kérdést, és ha 2021 nyarán életbe lép az egyszerhasználatos nylon használatának megtiltásával kapcsolatos törvény, az idősebbek is rájönnek majd, hogy ezen kívül hogyan tudnak tenni azért, hogy az unokáik és dédunokáik egészséges környezetben nőhessenek fel. A családomnak már szinte teljesen sikerült „elfelejteni” az egyszerhasználatos műanyagból készült cikkeket, bízom abban, hogy ez másoknak is sikerülni fog.

Felhasznált irodalom

- <https://hu.wikipedia.org/wiki/Műanyag>
- <https://www.eea.europa.eu/hu/jelzesek/jelzesek-2014/kozelrol/hulladek-a-tengereinkben>
- <https://www.delmagyar.hu/egyperces/vilagkoruli-utra-indult-29-ezer-gumikacsa-2340253/>
- https://muanyagtudatos.blog.hu/2018/11/29/honnan_erkezik_a_szemet_az_oceanokba
- <https://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2019/05/21/council-adopts-ban-on-single-use-plastics/#>
- https://www.napi.hu/nemzetkozi_gazdasag/https://www.napi.hu/nemzetkozi_gazdasag/mikromuanyag-palackozott-viz-egeszseg-kutatas.685637.html.685637.html

A képek forrásai

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 – jelölésű fotók saját képek, valamint a rajtuk résztvevő személyek engedélyével kerültek közzétételre.
- https://scontent-vie1-1.xx.fbcdn.net/v/t1.0-9/131663557_5601022883559783_4451392984990776429_o.jpg?_nc_cat=1&ccb=2&_nc_sid=8bfef9&_nc_ohc=G9uD805Y-HoAX9-ee2N&_nc_ht=scontent-vie1-1.xx&oh=cda591128d4db706f066b976841fd52b&oe=6002D207
- https://media.springernature.com/m685/springer-static/image/art%3A10.1038%2F4591058a/Media-Objects/41586_2009_Article_BF4591058a_Figa_HTML.jpg <https://i.pinimg.com/736x/99/c4/60/99c460b89354c4f60ffd53f046cf72cd.jpg>
- https://static.dw.com/image/40638966_401.jpg
- <https://assets.rebelmouse.io/eyJhbGciOiJIUzI1NiIsInR5cCI6IkpXVCJ9.eyJpbWFnZSI6Imh0dHBzOi8vYXNzZXRLnJi-bC5tcy82NDMwMzYzL2YyaWdpbi5qcGciLCJleHBpcnVzXF0jjoXNjUwNDA3NDA3fQ.rVgU6omdG0POITEjGY4cvCe-hFxdMu7afvk5LQTwNB3k/img.jpg?width=980>

Mach Levente Bálint – Sass Csaba Márk

(Az Alföldi Agrárszakképző Centrum Kiss Ferenc Erdészeti Technikum 10/A osztályos tanulói.
Felkészítő tanár: Csepregi Imre)

■ Az Európa előtt álló zöld kihívások

Mi, tizedik osztályos tanulók szeretnénk bemutatni gondolatainkat, hogy szerintünk milyen „zöld” problémákkal kell szembenéznie Európának, illetve hazánknak. Milyen környezetet és természetet szeretnénk, hiszen az EU közös érdeke, hogy élhetőbbé tegyük azt a helyet, ahol mi európai emberek élünk, élni szeretnénk.

Alapvető elvárásunk, kérésünk a jelenlegi döntéshozók felé, hogy gondoljanak a mi generációnk jövőjére, mivel a jelenkori politikai és gazdasági döntések erősen befolyásolják a jövő európai életkörülményeit. Az EU a múltban már hozott számos ezzel kapcsolatos előremutató döntést, de további lépések szükségesek az élhető környezet megtartása illetve megteremtése felé.

Szerintünk többet kellene áldozni az épített környezet és a természet védelmére, ezáltal az európai lakosok egészségmegőrzésére ahelyett, hogy az egyes tagállamok gigantikus vasbeton építményeket hoznak létre közös EU-s pénzből. Az ilyen beruházásokat, ha azok a piaci körülmények között is megtérülők, finanszírozzák azok a befektetők, akik rendelkeznek hozzá erőforrással!

A környezet- és a természetvédelem az épített és a természetes környezet állapotával foglalkozik és felülyeli az emberi tevékenység hatását ezen környezeti tényezőkre.

Számos kihívással néz szembe a ma élő európai ember:

- a felszínközeli levegő átlagos hőmérsékletének emelkedésével,
- az üvegházhatású gázok koncentrációjának emelkedésével,
- a savas ülepedéssel (savas eső),
- a jelentősen növekvő kommunális hulladékkal, ezen belül a műanyag arányának növekedésével,
- az egyre gyakoribbá váló erdőtüzekkel, főként a déli tagállamokban,
- a fogyatkozó édesvízkészlettel,
- az EU-t célországának tekintő népvándorlással, ami az ázsiai és afrikai életkörülmények romlásával függ össze,
- a fogyatkozó nyersanyag készlettel,
- az egészség-oktatás-biztonság problémahalmazával.

A legjelentősebb rendellenességeket említettük, ezek a felelősek a legtöbb kellemetlenségért, ami az emberek életminőségét, életkörülményeit rontja.

Ezek közül néhány viszonylag gyorsan és egyszerűen orvosolható lenne, főleg hiteles tájékoztatással illetve hatékony, minden problémára kiterjedő környezeti neveléssel.

Ilyen például a szelektív hulladékgyűjtés népszerűsítése, a tárgyi feltételeinek hatékonyabb biztosítása, a hulladék ütemes elszállítása és feldolgozásának megteremtése. Számtalanszor előfordul, hogy egy-egy településen a különválogatott hulladékot egy szemétszállító autó gyűjti

össze. Hiába gyűjtöttük tehát az újrahasznosítható hulladékot (üveg, műanyag, fém, papír) külön, mégis egybeöntik, ami arra utalhat, hogy a feldolgozás nem megoldott.

Hasonló lehet a tömegközlekedés népszerűsítése és annak a kellő mértékű fejlesztése és környezetbaráttá tétele. Városainkban elviselhetetlen mértékűvé nőtt a gépkocsiforgalom és a parkoló autók száma. Ezen probléma kezelése során is a környezettudatos nevelés és példamutató viselkedés vezethet eredményre. Ösztönözni kell a városlakókat, hogy egyre nagyobb számban a tömegközlekedést vagy a kerékpáros közlekedést válasszák a személygépkocsi helyett. Így érhető el az eddigi zsúfoltság és a károsanyag kibocsátott mennyiségének csökkenése, ezáltal élhetőbb környezet illetve egészségesebb emberek.

A klímaváltozással kapcsolatban megemlíjtük Greta Thunberg¹ beszédét, aki harcosan állt ki a korosztályunk és a jövő nemzedékek érdekében. A TedX Ideas Worth Speaking előadásában ismertette azokat a jelentős problémákat, amelyek nagyban befolyásolják földünk klímáját. Környezetünk rohamosan romló állapotának egyik oka, hogy jelenleg a fosszilis energiahordozók felhasználása a legjelentősebb az energiaellátás biztosításában illetve a közlekedésben. Nagy mennyiségben termeljük ki és használjuk fel, viszont nem megújuló energiaforrások lévén a készletek végesek. Az energia felszabadulásával nagy mennyiségű széndioxid kerül a légkörbe, ami üvegházhatású gáz. Mindemellett felhívta a figyelmet arra is, hogy a megoldás itt van az orrunk előtt, de nem élünk vele. Komoly üzleti érdekek fűződnek a gáz, a kőolaj, a szén kitermeléséhez, szállításához, illetve felhasználásához. Nagy tőkével rendelkező világvállalatok alakultak ki, melyek jelentős lobbitevékenységet folytatnak. Beszélhetünk energialobbiról és a vele szemben álló környezetvédelmi lobbis csoportokról, ám ez utóbbi anyagi háttere lényegesen kisebb. Másrészt mondataiba foglalta, hogy az alternatív megoldások (napenergia, szélenergia, stb.) szintén rengeteg erőforrást és nyersanyagot igényelnek, de szerintünk idővel egyre nagyobb mennyiségű fosszilis energiahordozót tudnak kiváltani.

A kihívások egy része hosszú időt és viszonylag nagy anyagi erőforrást igényel, ilyen az európai erdőterületek gyarapítása és az erdőtüzek megelőzésének technikai megalapozása.

Mi, a Kiss Ferenc Erdészeti Technikum tanulói az erdőszaktanulmányi szakmát választottuk hivatásunknak. Jelen írásunkban az európai erdőket érintő kérdésekkel szeretnénk részletesebben foglalkozni.

A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján² látható, hogy az északi tagállamok (Finnország 74%, Svédország 67%) magas erdőszültséggel rendelkeznek, míg dél felé haladva ez az érték jelentősen csökken (Málta 1%).

Magyarország erdőszültsége 21% (ez nagyjából 2 millió ha erdőt jelent) és ez lényegesen alacsonyabb, mint az Európai Unió 35%-os átlaga. Magyarország hosszú távú erdőstratégiája (23/2018. [X. 31.] OGY határozat)³ szerint 2050-re szeretnénk 27%-ra (ez 2,5 millió ha) emelni az erdőszültséget. Mi ezzel a magyar vállalással teljesen egyetértünk, a kérdés az, hogy ezt a megközelítőleg 500.000 ha új erdőt milyen területen hozzuk létre, és milyen finanszírozási lehetőségeink vannak. Számunkra kézenfekvőnek tűnik, hogy a jelenleg parlagon álló területek kiválóan alkalmasak lehetnek erre a célra. Az MTA Ökológiai Kutatóközpont adatai⁴ szerint Magyarországon 350.000 ha kettő és ötven év közötti korú parlagterület található. Hazánkban

1 Greta Thunberg TEDxStockholm – Összinté felhívás azonnali cselekvésre a klímaváltozás ügyében (https://www.ted.com/talks/greta_thunberg_the_disarming_case_to_act_right_now_on_climate_change?language=hu)

2 World Wild Fund <https://wwf.hu/archiv/erdosult-es-erdoben-szegeny-oroszagok>

3 23/2018. (X. 31.) Országgyűlés határozat a 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó és a 2050-ig tartó időszakra kitékintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiáról (<https://mkogy.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A18H0023.OGY>)

4 MTA Ökológiai Kutatóközpont – MÉTA Program (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) (<https://www.novenyzetiterkep.hu/node/9>)

a legnagyobb kiterjedésű parlag 164.000 ha az Alföldön, illetve 83.000 ha az Északi-középhegységben található, és ezek együttesen a hazai parlagterületek 70%-át teszik ki.

Az új erdők telepítése magán vagy állami földterületeken lehetséges, a magántulajdonú területek nagysága lényegesen nagyobb, így főként itt várható jelentékeny területű erdőtelepítés. A magántulajdonosokat viszont csak jelentős erdőtelepítési támogatásokkal lehet ösztönözni, hogy ilyen hosszú távú befektetés mellett döntsenek.

Miért is jó, ha az Európai Unió és hazánk erdősültsége emelkedik?

Az erdő jótékony hatással van környezete klímájára, kiegyenlíti a környezete hőmérsékletét, növeli a levegő páratartalmát illetve csökkenti a talajfelszín hőmérsékletét. Az erdő élete során a levegőben található szén-dioxidból a szén megkötődik, és a fatestben felhalmozza, ezzel jótékonyan hat a szén-dioxid, mint üvegházhatású gáz koncentrációjának csökkenésére a légkörben. Az erdő már fiatal korától számos növény- és állatfaj, mikroorganizmus, moha és gomba élőhelye, így jelentősen növeli a biológiai sokféleséget (biodiverzitás).

A biodiverzitás növekedésével egy adott terület természetességi mutatói is növekszenek. A biológiai sokféleséget természetes és mesterséges tényezők veszélyeztethetik.

Természetes tényező lehet az ismétlődő jégkorszakok, illetve egy meteorit becsapódása. Ezek ritka jelenségek és jelen írásunkban nem elemezzük.

A mesterséges emberi tevékenységek veszedelmesebbek, ezek a mezőgazdasági hasznosítás, a terület beépítése, erdőirtás, illetve a terület ipari hasznosítása. A terület beépítéssel és az ipari hasznosítással szemben a települési területrendezési tervekkel lehet hatékonyan fellépni.

Magyarországon az erdőirtás tilos, a hatályos erdőtörvény szerint, ha egy erdőterületet engedéllyel véghasználják, a tulajdonosnak kötelező a területet újra beerdősíteni.

A mezőgazdasági területek biodiverzitása alacsony, hiszen a gyomirtószerekkel a természetben kívánt növényen kívül minden egyéb növényt igyekeznek elpusztítani, a gombaölő- és rovarirtószerekkel pedig minden gombát és rovarot. Így alakulnak ki a nagy táblaméretű monokultúrák, ahol gyakorlatilag egy növényfaj vagy növényfajta található. A jelenleg hazánkban végzett mezőgazdasági tevékenység alapvetően környezetkárosító, és hozzájárul a biológiai sokféleség csökkenéséhez. A nagy kiterjedésű táblákat célszerű lenne jelentősebb méretű erdősült területekkel meg-megszakítani, kialakítva ezekkel kisebb-nagyobb összefüggő ökológiai rendszereket. A KSH 2019. június 01-i adatai alapján Magyarországon 4.317.700 ha szántó területet művelnek meg, ami az ország területének 46,4%-a. A hazánkban megtermelt gabona mennyisége, egyes években jelentősen meghaladja a hazai szükségleteket, így a túltermelés jellemző rá. Természetesen ez munkahelyeket teremt, illetve a mezőgazdasági vállalkozóknak árbevételt, de szerintünk az állam feladata, hogy a különböző érdekeket összehangolja és igyekezzen érvényt szerezni a közérdeknek.

A fentebb említett parlag területeken és ezeken a szántó területek egy részén várható a 2050-ig tervezett 500.000 ha új erdő létrehozása. Az Agrárminisztérium számos intézkedéssel próbálja az erdőtelepítési kedvet növelni.⁵ A gyengébb termőhelyi adottságú szántó területek erdőtelepítési pályázatának elbírálásánál többlet pontot kapnak, illetve megemelték (172 € → 432 €) a szántó területeken végrehajtott erdőtelepítéseknel a jövedelemplótló támogatást. Az elmúlt években nagyjából 6.500 ha új erdő telepítése valósult meg minisztériumi támogatással, döntően Szabolcs-Szatmár-Bereg, Somogy, Borsod-Abaúj-Zemplén, Bács-Kiskun, Hajdú-Bihar és Pest megyében.

⁵ Az előző programozási időszak erdősítési pályázatait: <https://www.palyazat.gov.hu/vp5-811-16-erdsts-tmogatsa#>
Az erdősítés támogatására vonatkozó tájékoztató videó: https://lakossag.szechenyi2020.hu/szechenyi_2020/videotar_szechenyi2020/erdosites_tamogatasa

Az erdőtelepítést a Magyar Kormány az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap Vidékfejlesztési Programjából⁶ nyújtott több mint 50 milliárd forint vissza nem térítendő támogatásával valósítja meg. A program tervezett eredményeként megközelítőleg 25.000 ha új erdő jöhet létre, a tervezett és vállalt 500.000 ha-ból. A Széchenyi 2020 Program a Magyar Állam és az EU 2010 és 2020 között működő programtervezet, fókuszterülete: „SE A szénmegkötés előmozdítása a mezőgazdaságban és az erdészetben.” A pályázat 2019-ben került kiírásra, ez jelentős lépés a hazai erdőtelepítés történetében, jóllehet, már 2010-től működhetne. Az látszik, hogy az EU felé tett vállalásunk és az EU-tól érkező támogatások nélkül nagyon nehezen haladnánk előre. A rendszerváltást követően az új erdő létesítése népszerűvé vált és a 20.000 ha/év mennyiséget is elérte, ez jelentősen visszaesett (<1.000 ha/évre) a földalapú támogatás megjelenésével. A számokból látható, hogy agrártámogatás nélkül a fennmaradó 475.000 ha erdőtelepítés nem valósítható meg. A mai árakon ennek a megvalósításához 950 milliárd forintra van, illetve lesz szükség.

Ismeretségi körünkben több család van, ahol a generációváltás miatt felhagynának a mezőgazdálkodással. Így a megművelt szántóföldjüket hosszú távú haszonbérletbe adják nagyobb mezőgazdasági vállalkozásoknak, míg megfelelő támogatás esetén előnyben részesítenék az erdőtelepítést. Ezért szükségesnek véljük az erdőtelepítési program szélesebb körű népszerűsítését, hogy minél több magánszemély és kisgazdálkodó tudomást szerezzen erről a lehetőségről.

Ettől eltekintve nagyon sok önkéntes szervezet is dolgozik a zöld reformokon az EU-ban és hazánkban is. Ezek a közösségek a településeken végeznek városfásítást, illetve szemétszedést valamint a kertek tisztán tartását. Egyik legfontosabb hazai képviselőjük a „10 millió Fa” 2019-ben alapított országos közösség, ezen kívül a „TE SZEDD!” és a „Ments meg egy kertet” programok, melyek jelentős létszámban mozgatnak meg főként iskolásokat.

Mindemellett felhívjuk arra a figyelmet, hogy az oktatásban jelentősen növelni kellene a környezeti nevelésre szánt időt és a gyakorlatias megvalósítást. Az iskolák egy részében hiányoznak azok a kellékek, amivel biztosítani lehetne a megfelelő színvonalú képzést. Szeretnénk, hogy az iskolák kellő pénzügyi támogatást kapjanak ezen infrastruktúra megteremtéséhez.

Tanáraink többsége is úgy vélekedik, hogy szükségesek és elkerülhetetlenek a változtatások, illetve az oktatás lehetséges fejlesztése.

Arra szeretnénk ösztönözni minden európai és magyar polgárt, az európai és magyar vezetőket, illetve döntéshozókat, hogy tegyünk közösen a környezetünk védelméért és az élhetőbbé válásáért. Csökkentsük a károsanyagok kibocsájtását, takarékoskodjunk a felhasznált energiával és a nyersanyagokkal is! Ne éljünk fel mindent, hiszen akkor a jövő nemzedékek számára nagyon nehéz és kilátástalan életteret hagyunk örökül.

6 Magyarország 2014–2020. évi Vidékfejlesztési Programjának adatlapja
(https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/rdp-factsheet-hungary_hu.pdf)

Juhász Marcell

(Az Alföldi Agrárszakképző Centrum Kiss Ferenc Erdészeti Technikum 13/A osztályos tanulója
Felkészítő tanár: Máhigné Stefanovits Márta)

■ Az Európai Unió jövője

Az Európai Unió jövőjével kapcsolatban számos olyan kérdés merül fel már napjainkban is, amelyeket talán nyugodt szívvel hívhatunk a jövőnket közvetlenül befolyásolóknak. Írásomban igyekszem összefoglalni azokat a legfontosabb politikai és kulturális problémaköröket, mellyel nemcsak nekünk, de valószínűleg még az unokáinknak is meg kell küzdeni.

I. Az Unió jövőbeli külpolitikai kihívásai

Az Unió jövőjének egyik leginkább kiszámíthatatlan pontja a külpolitika, ugyanis csaknem lehetetlen megjósolni a nemzetközi hatalmi viszonyok és konfliktusok alakulását.

1. Viszony az Amerikai Egyesült Államokkal

Európa és az Egyesült Államok közötti politikát és gazdasági együttműködést hosszú ideig a tengerentúli ország vezetésének politikai hovatartozása határozta meg. Manapság ez már nem teljesen igaz, a republikánusoknak ugyanis hasonló prioritású terület lett az Unió, mint a saját kontinensük és országuk.

Mivel az Egyesült Királyság 2020. január 31-én végleg kilépett az Unióból, várhatóan igyekszik majd szorosabb gazdasági és politikai együttműködést kialakítani az amerikai kormányzattal, ezáltal egyfajta konkurenciát jelentve az EU-nak.

Ha azonban Oroszország expanzívabb külpolitikát fog folytatni a jövőben az Ukrajnával való konfliktusa miatt, akkor az Egyesült Államok számára elkezdhet felértékelődni elsősorban a kelet- és közép-európai régió, ezáltal ez a helyzet lehetőségeket teremthet újabb gazdasági és katonai együttműködésre.

2. Afrika stabilizálása és a bevándorlás témaköre

A 2015-ös migrációs válság kitörése óta rengeteg javaslatot terjesztettek elő különböző tagállamok vezetői, hogy miként is kellene megoldani ezt a problémát. Személyes nézőpontom szerint az egyik első és legfontosabb intézkedés a külső határaink védelme, mind szárazföldi, mind tengeri úton. Előbbire hazánk szolgálhat megfelelő példaként, utóbbira pedig Olaszország, Matteo Salvini belügyminisztersége alatt, illetve leginkább Ausztrália.

Az afrikai kontinens stabilizálni kell, gazdasági segítséget kell nyújtani az olyan kiemelt prioritású országoknak, mint Líbia. Katonai segítséget pedig az olyan terrorszervezetek ellen kell nyújtani, mint például a Boko Haram.

Szíriában nemzetközi megegyezéssel kellene befejezni a polgárháborút, megvédve az ott élő kisebbségeket (például a kurdok) és az ENSZ segítségével megkezdeni az ország helyreállítását. Ha az Unió belátható időn belül nem fordít kellő figyelmet, és további anyagi javakat az afrikai

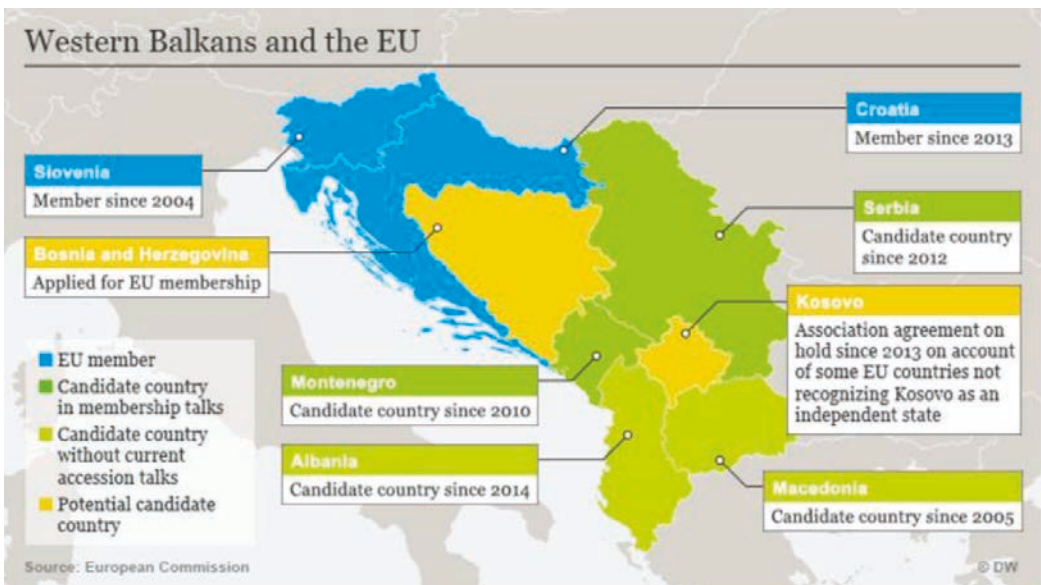
kontinens stabilizálására, annak komoly demográfiai, kulturális és gazdasági következményei lehetnek a jövőben.

3. A balkáni integráció

Az Európai Unióban már régóta vita tárgyát képezi a tagjelölt balkáni országok (Albánia, Észak-Macedónia, Montenegró, illetve Szerbia) integrációs kérdése.

Albánia esetében ez leginkább a nagyarányú muszlim népesség miatt okozhat a későbbiekben társadalmi konfliktusokat, ugyanis máig nem tisztázott az iszlám vallás alkalmazkodóképessége az európai társadalomban és jogrendben.

Észak-Macedóniát illetően nem léteznek ilyen társadalmi összeférhetlenségek, illetve az ország eltökéltségét jól szemlélteti a 2019. februári névváltoztatás is, amivel a Görögországgal való évtizedes konfliktusnak vetettek véget.

1. ábra A nyugat-balkáni országok csatlakozási folyamatainak stádiumai. Forrás: impakter.com

Szerbia esetében az Európai Uniónak nehéz dolga van, ugyanis az ország egy része még mindig inkább Oroszország politikai és gazdasági támogatását szeretné élvezni, ezzel gátolva minden szintű csatlakozási és együttműködési tervezetet. Azonban mindennek ellenére jelentős esély mutatkozik arra az elkövetkezendő évtizedekben, hogy Szerbia is tagállam lehessen, ugyanis geopolitikai és leginkább gazdasági érdekei ezt szolgálják.

II. Az Unió jövőbeli belpolitikai kihívásai

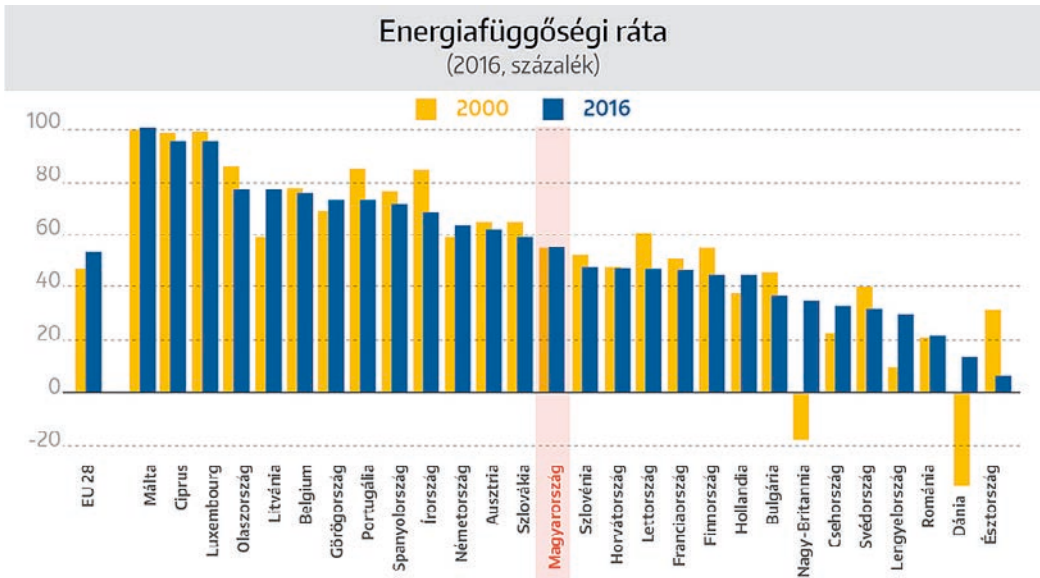
A külpolitikai kérdések után vessünk egy pillantást azokra a kérdéskörökre, amik az Európai Unió tagállamainak belső rendszerét illető legfontosabb vitatémái lehetnek a közeljövőben. Ezeknek a problémáknak a megoldása azért lehet egyre nehezebb, mert az Unió belül számos érdekcsoport kezd kialakulni, akik egyre kevésbé hajlandóak kompromisszumokat kötni egymással.

Ezen érdekcsoportok és szövetségek tovább növelhetik a képzeletbeli szakadékot egyes uniós vezetők között, mindezzel gyengítve vagy akár el is lehetetlenítve az együttműködést az Európai Parlamentben.

1. Energiaforrások

Talán ez a téma az, ami a leginkább befolyásolni fogja az uniós döntéshozatalt, ugyanis gyakorlatilag minden tagállam egyetért abban, hogy az energiafüggőséget csökkenteni kell. Nem véletlenül, az energiaszektor komolyan képes meghatározni egy gazdasági ökoszisztéma felépítését.

2. ábra Az Európai Unió tagállamainak az energiafüggőségi rátája 2016-ban. Forrás: napi.hu

Az önállóság kialakításához pedig elengedhetetlen a lokális termelésnövelés, a valódi kérdés már csak ennek megvalósításában rejlik. Néhány tagállam, mint például Ausztria vagy Dánia, viszonylag könnyedén tudnak megújuló forrásokból energiát termelni, mivel megfelelő földrajzi adottságokkal rendelkeznek.

Azonban az Unió egy része (ilyen például Magyarország is) nem rendelkezik olyan természetes erőforrásokkal, amik mindezt lehetővé tennék, ezért meglátásom szerint ezekben az országokban az atomenergiát kell előtérbe helyezni. Ezzel ugyanis csökkenthető az importfüggőség és megoldódik a növekvő energiaigény ellátása is.

2. Centralizáció vagy nemzetállamok szövetsége

Az Európai Unió jövőbeni felépítését számos kérdés övezi. A baloldali, centrista, zöld és liberális pártok nagyrészt az Európai Egyesült Államok eszméjét támogatják, amely egy centralizáltabb szövetség lenne a mostaninál. Ez az együttműködés nagyban csorbítaná a tagállamok hatásköreit, illetve máig nem tisztázott rendszerben működne.

További kérdésként merülhet fel, hogy az uniós polgárok rendelkeznek-e egy olyan páneurópai identitással, amelynek hatására képesek lennének félretenni a saját tagállamuk érdekeit. Jelenleg nem látom ennek az államnak azokat az alappilléreit, amik nélkülözhetetlenek egy föderációban.

Az Európai Unió jövőjét és működését leginkább ez a választás fogja meghatározni, ugyanis létrejöhet akár a világ egyik legnagyobb lakossággal, továbbá az egyik legnagyobb katonai erővel rendelkező állama, ezzel kockáztatva a nemzeti identitások lassú eltűnését.

A másik lehetőség szerint megmarad a ma is látható nemzetállamok együttműködése, szinten tartva ezzel a sokak számára előnyös és éppen ez okból támogatott status quo-t.

3. Társadalmi konfliktusok

A jelenlegi Európai Unió társadalmi konfliktusainak (amik elsősorban egyes tagállamok belpolitikai kérdései is egyben) számos kiváltó oka van. Az első ilyennek tekinthető a gyarmati rendszer felbomlása Afrikában, amely után a gyarmattartó országok (egyfajta kárpótlásként) felkínálták a lehetőséget a fekete kontinensen élőknek: minden egyes gyarmati országban élőt (például francia) állampolgárnak nyilvánítanak, ezzel legálisan utazhatnak be az országba. Mindezzel rengeteg, európai identitással nem rendelkező és az itteni kultúrával semmilyen kapcsolatban nem élő ember telepedett le az Unió nyugati területein, okozva ezzel társadalmi konfliktusokat a helyi lakosság körében.

A második ilyen kiváltó ok a már említett 2015-ös migrációs válsághoz kapcsolódik, amely során ellenőrizetlenül léphettek be tömegek az Európai Unióba, ezzel fokozva a terrorveszélyt és terhelve le számos tagállam szociális ellátórendszerét.

Ezeket a rövidebb távú nehézségeken kívül megjelentek az úgynevezett integrációs problémák.

Röviden összefoglalva, a bevándorló menekültek, illetve gazdasági migránsok szociális háttere (vallási nézetek, társadalmi és kulturális normák) sokszor olyan konfliktusokhoz vezetett az európai lakossággal, ami mindenki számára megdöbbentő volt. Elég, ha csak a kölni szilveszterre, a franciaországi terrorcselekményekre, vagy az angliai kérelmekre gondolunk.

Véleményem szerint ez a probléma az Európai Unió jövőjét alapjaiban befolyásolja. Az érintett országoknak határozottan fel kell lépniük az ellenőrizetlen határátlépések, a vallási radikalizmus ellen, ezáltal pedig az emberi szabadságjogok és az európai alapértékek mellett.

III. Az Unió jövőbeli kulturális kérdései

Az Európai Unió állam és kormányfői rendszerint legalább olyan hevesen vitatkoznak néhány kulturális kérdésen, mintha éppenséggel a következő költségvetésben vagy esetleg egy külpolitikai kérdésben kellene közös nevezőre jutni. A 2020-as évben rengeteg olyan esemény történt (BLM mozgalom, szobordöntések stb.), amely sokszor a nyugati civilizáció értékrendjének helyénvalóságát kérdőjelezte meg.

De vajon ezek a témák aktuálisak lesznek mondjuk 20 vagy 50 év múlva is?

Meggyőződésem szerint igen, ezért most a következő témákkal kapcsolatban szeretnék megfogalmazni egyfajta kritikát, illetve elképzelést, majd pedig javaslatot tenni az orvoslásukra.

3. ábra Tüntetők egy csoportja a Temze folyóba dobja Edward Colston egykori rabszolगतartó szobrát Forrás: bbc.com

1. Európai alapértékek

Számos kormányzati szereplő és politikai aktivista kérdőjelezte meg azokat az európai értékeket, melyekről eddig a csendes többség úgy gondolta, társadalmi megegyezés van róluk. De kicsodák Európa és ezáltal az Európai Unió alapértékei?

Utóbbira talán könnyebb választ találni, ugyanis hivatalosan az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogokat tekintjük hat alapelvnek.

Azonban egy másfajta megközelítés szerint az európai kultúra Jeruzsálem hitére (kereszténység), a római jogi gondolkodásra (római jog), és a görög filozófusok szellemi munkájára épül.

Az én véleményem szerint mind a kettő megközelítés helyes, ugyanis mind a modern értékek (hat alapelv), mind pedig a történelmi értékek jelen vannak egy uniós polgár életében, függetlenül attól, melyik tagállamban él.

Európának és lakóinak büszkének szabad (és kell is) lenniük a gazdag történelmükre, az emberséges kultúrájukra, és a fejlett tudományaira. Ugyanis ahhoz, hogy megértsük a jelen történéseit és valamennyire előre láthassuk a jövőt, nélkülözhetetlen ismernünk a közös múltunkat.

Amennyiben azt szeretnénk, hogy az Unió a jövőben is modern és felvilágosult közösség legyen, ahol a tagállamok a jogot és a racionalitást saját érdekeik és meggyőződésük előterébe helyezik, ezeket az alapértékeket meg kell védenünk a XXI. század kihívásaival szemben.

4. ábra Forrás: Axióma Facebook oldal

2. Iszlám kultúra Európában

Az egyik legnagyobb erő, amely a jövőben megváltoztathatja a ma ismert Európa társadalmi és gazdasági felépítését, az meglátásom szerint nem más, mint az iszlám kultúra. A muszlim államokban még nem zajlott le az a felvilágosodási és szekularizációs folyamat, amely örökérvényűleg változtatta meg a gondolkodást és a kontinens államainak felépítését.

Muslims in EU Countries

Among EU member nations, Germany and France have the greatest number of Muslims.

5. ábra Az Európában élő muszlimok elhelyezkedése. Jelenleg Franciaország és Bulgária vezetik a listát. Forrás: Infostart

Mindenek ellenére, 2020-ban számos olyan demonstráció látott napvilágot, ahol az emberek véleménye szerint rendszerszintű rasszizmus, illetve hátrányos megkülönböztetés éri őket nap mint nap, továbbá követelik a hajdani rabszolgatartó emberek szobrának közterületről való eltávolítását.

Személyes véleményem szerint a jövőben is minden egyes történelmi szereplőt a saját kora szerint kell meg-, illetve elítélni, ugyanis csak akkor vizsgálhatjuk az emberek történelmi munkásságát, amennyiben figyelembe vesszük életük körülményeit, továbbá az eseményt alakító tényezőket. Az európai közéletet az elkövetkezendő évtizedekben is nagymértékben határozza meg az a fajta metapolitika és kultúrharc, melynek régi-új helyszíne nem lesz más, mint a saját városaink utcái.

Mindez azonban nemigazán lehet meglepő annak tudatában, hogy egy több mint 600 évvel fiatalabb vallásról értekezünk. Ebből kifolyólag az elkövetkezendő évtizedekben mindez rengeteg konfliktus kiváltó oka lehet az európai és az iszlám identitású emberek között. Számítanunk kell rá, hogy a jövőben párhuzamos társadalmak alakulhatnak ki azokban az uniós tagállamokban, ahol nagyarányú bevándorló közösség él.

3. Rendszerszintű rasszizmus

Az utóbbi években különös figyelmet kaptak az olyan esetek, amelyek egyes etnikai csoportok egész államokra kiterjedő hátrányos megkülönböztetéséről, avagy diszkriminációjáról szólnak. Már a gondolatmenet elején szeretném leszögezni, hogy a már említett uniós alapelvekkel összhangban kell működnie minden egyes tagállamnak, amelyekben mindenfajta hátrányos megkülönböztetés szigorúan tilos.

Ezek az értékek meglátásom szerint mindenki számára világosak és egyértelműek.

Matetits Marcell

(Az Alföldi Agrárszakképző Centrum Kiss Ferenc Erdészeti Technikum 11/B osztályos tanulója
Felkészítő tanár: Máhigné Stefanovits Márta)

■ Európa jövője

Napjainkban számos olyan híradás jelenik meg a médiában, ami az Európai Unióval kapcsolatos, mert okot adnak erre a körülöttünk zajló események. Mivel hazánk is tagja az Európai Uniónak, közvetlenül érintik a Brüsszelben, Strasbourgban történő dolgok, és az érdeklődők számára ez arra is lehetőséget nyújt, hogy elgondolkozzanak, milyen változások lesznek, őket hogyan fogják érinteni a döntések. Ha fontos számunkra a jövő, és azt egy kicsit alakítani is szeretnénk, már most, középiskolás korban lehet azon gondolkodni, mit tennénk majd felnőtté válva világunk jobbítása érdekében.

Az Európai Unió múltja

Az Európai Unió előzményeit a múlt században kell keresnünk, amikor a második világháború után megteremtődött a nyugat-európai országokban a gazdasági helyreállítás lehetősége, illetve szükség volt egy francia-német politikai megbékélésre is. Ezt az amerikai Marshall terv segítette, mert általa a fejlődés az országok együttműködésével és nem vetélkedéssel valósult meg. 1948-ban megalakult az Európai Gazdasági Együttműködési Szervezet, a politikai összhang érdekében pedig egy évvel később az Európa Tanács. A következő fontos állomás az Európai Szén- és Acélközösség, majd a Közös Piac megalapítása volt. A további együttműködésre való hajlam miatt több ország is tagja lett az Európai Gazdasági Közösségnek. Majd egyenes út vezetett ahhoz, hogy 1992-ben a Maastrichti Szerződés értelmében megszülessen az Európai Unió.

Az Európai Unió egy gazdasági és politikai egyesülés, melyet jelenleg huszonhét ország alkot. Legelőször jóval kevesebben alapították, de az idők során teljesen érthető módon megnövekedett a tagállamok száma. Véleményem szerint ez azért történt, mert az egyes tagok új lehetőségeket láttak a gazdasági együttműködésben, a pénzügyekben, és abban, hogy össze tudják hangolni a kül- és biztonságpolitikájukat is.

Véleményem az Európai Unióról (A vita fontosságának hangsúlyozása)

Manapság, 2020-ban azonban (véleményem szerint) az Európai Unió közel sem olyan összetartó, mint amilyennek lennie kellene. Míg Európát régebben országok ellentétei uralták, most már a mérgező politikai ideológiák mezejére léptünk. Fontosabbnak tartom a vitákat, mint a politikai ideológiák közti feszültséget, ugyanis ez utóbbiakban vannak nagyon pozitív elképzelések, de természetesen olyanok is akadnak, amelyek egyáltalán nem helyesek. Szerintem a képviselők

véleményét kellene az Európai Unióban élő emberek számára kifejtenuik, átadniuk, és nem pedig a gyűlöletkeltő kijelentésekkel dobálózni, hangsúlyozva azt, hogy saját sikerük fontosabb, mint az Unió jövője. Én úgy gondolom, hogy ez a közösség jobban működhetne, ha bizonyos dolgokat máshogy tennének benne.

Életszínvonal (családi pótlék növelése, keleti problémák)

Azt gondolom, hogy egy Kelet-Közép-Európában élő ember életében az életszínvonal kérdése igencsak meghatározó, ugyanis egy itt élő ember Kelet- és Nyugat-Európát ennek kapcsán választja ketté. Vagyis míg Nyugat-Európában bizonyítottan magasabbak a bérek, addig Európa keleti felén rendkívül nehéz a megélhetés az átlagember számára. Itt már az álmfizetésnek számít, amit például Németországban minimálbérnek neveznek! Találtam egy diagramot,¹ melyen a minimálbér különbségeket láthatjuk egyes országokban, s amely azt is megmutatja, hogy 2010-hez képest mennyire nőttek az egyes országokban a minimális keresetek. Ez a diagram 21 tagállamot vizsgál. Ezen kívül a kilépő Nagy-Britanniát, emellett Albániát, Törökországot, Szerbiát és Észak-Macedóniát. Azt láthatjuk a diagramon, hogy Magyarország a sereghajtók között kullog és csak Bulgáriát, Lettországot és Romániát előzzük meg. Hazánkat abba a csoportba sorolták, ahol a minimálbér 500 eurónál alacsonyabb, egész pontosan 487 euró.

Véleményem szerint a kelet-európai életszínvonalban fellelhető problémák a demográfiai kérdésben is megmutatkoznak, ugyanis ha egy család nem tud megfelelő anyagi forrásokhoz jutni, nem fog vállalni több gyermeket sem. Például az Európai Uniónak jobban kellene támogatnia a családokat pénzügyileg is, és nem rövid, hanem hosszú távon.

Megvizsgáltam pár európai ország családi pótlékának összegét² egy gyermekes család esetén, melyben a gyermek 7 éves és nem szenved fogyatékoságban. Keleti szomszédunknál, Romániában rendkívül alacsony ez az összeg, 84 lej, ami kb. 6200 Ft-nak felel meg. Magyarországon ez a szám magasabb, 12.200 forint egy gyermekes család esetén. Ausztria esetén jóval magasabb, 112,7 euró, amely kb. 39.000 forintnak megfelelő összeg. Bulgáriában pedig családi pótlékot azon családok igényelhetnek, amelyek egy főre eső havi jövedelme nem haladja meg a 300 leva összeget, vagyis több mint 55.000 forintot. A családi pótlék összege itt gyermekenként csak 4600 forint, vagyis 25 leva. Én úgy gondolom, hogy a családi pótléknak az EU-n belül mindenhol egységesnek kellene lennie, ezzel javítani lehetne az életszínvonalon is, de a demográfiai problémákon is. Úgy vélem, hogy a keleti országok számára az lenne az építő jellegű, ha az Európai Unió hatásköre kiterjedne a nyugdíjazásra és a családi pótlékra. Ha Magyarországon már uniós szintű nyugdíjrendszerről beszélünk, akkor miért ne lehetne uniós szintű családi pótlék is?

Demográfia (2,1-es ráta elérése)

Az Európai Unió népessége folyamatosan csökken, ez alól nem kivétel Magyarország sem. Országunk egyetlen megyéjében nő a népesség³ nagyon lassú ütemben, az is Pest megye. Szerintem ez a probléma szintén nagyon nagy gondná kezd válni. Egyértelműen csak úgy tudna az

Európai Unió népessége nőni, ha az egy nőre eső szülések száma elérné a 2,1-et, de még így is csak elég lassú ütemben változna a népesség. Jelenleg ez a szám mindössze 1,55.³ Kutatások szerint a lakosságszám itt olyan mértékben csökken, hogy 2070-re a Föld lakosságának mindössze 4%-át fogja kitenni. Ennek hátulütője, hogy:

- Európa munkaképes korú állampolgárainak száma egyre alacsonyabb,
- egyes régiókban negatív népességváltozások vannak,
- Európa jelentősége a Földön a demográfiai változások következtében csökken.

Hosszútávú jövőképet kell biztosítani az Uniónak a vidéki területek számára is! Véleményem szerint, ha a 2,1-es szülei rátát teljesítik az Unióban élő asszonyok, akkor nem lesz probléma a kis települések, falvak megmaradásával sem.

Klímaváltozás

Nem lesz olyan talpalatnyi rész Európában, ahol az elkövetkezendő időszakban ne változna meg gyökeresen a gazdasági működés. Már most is elég erősen érezteti hatását az éghajlatváltozás. Például Magyarországon az alföldi erdészeteknek és mezőgazdálkodásnak szintén nem tesz jót ez a túlzott mértékű csapadékmentes idő. Az Alföldön lévő kocsányostölgy erdők életre lecsökken a nagy szárazság miatt, ugyanis ennek a fajnak a megélhetése főként a hidrológián alapul. A probléma csak az, hogy ez egy olyan faj, mely az Alföld klímáját eddig kibírta, és ennek a területnek a legfontosabb és legértékesebb fajtája jelenleg. Az előrejelzések szerint Magyarországon szélsőségesen meleg lesznek a nyarak, gyakoriak lesznek az áradások, és növekszik az erdőtüzek száma. Szerintem az Európai Unió által ez ügyben meghatározott célok teljesen reális és megvalósítható elképzelések, és sokan partnerek is lesznek a dologban.

- Az Európai Unió 2050-re klímasemlegessé szeretne válni.
- a megújuló energia arányának növelése 20%-ra,
- az energiahatékonyság fokozása 20%-kal.

A fentiek azok az elvek nagyvonalakban, amelyeknek meg kellene valósulniuk a biztosabb jövő érdekében.⁴

Az a véleményem, hogy radikális változásokra lenne szükség ezen a téren, és jelentős forrásokat kellene biztosítani a klímaváltozás elleni küzdelemhez.

Az Európai Unió bővítéspolitikája

Az Unióban a jelenlegi tagjelöltek Szerbia, Törökország, Észak-Macedónia, Albánia, Montenegró. Potenciális tagjelöltként pedig Bosznia-Hercegovina szerepel, aki már beadta a csatlakozási kérelmét, valamint Koszovó. Véleményem szerint a jövőben ezen országok nagy része csatlakozni is fog az Unióhoz, de sajnos Törökország nem fog majd ezek közé az országok közé tartozni. A Törökország csatlakozását támogatók azzal érvelnek, hogy ez az ország régiós hatalom, stratégiai szempontból is nagyon fontos az EU számára. A svéd külügyminiszter pártolja, az Egyesült Királyság pedig pártolta a török csatlakozást. Egy francia politikus, Valéry Giscard d'Estaing szerint a nagyrészt Ázsia területén található Törökország csatlakozása például Marokkó felvételéhez is vezetne, akinek a kérelmét az EU éppen földrajzi fekvése miatt utasította

el. Franciaország mellett Ausztria is ellenzi a törökök uniós tagságát és a német kancellár is ezen a véleményen van, ugyanis számára igen kedvezőtlen lenne a török állam csatlakozása. Törökországnak erős gazdasága van, és ha uniós tag lenne, rövid időn belül a török delegáció száma meghaladná a németét a népesség növekedése miatt.

Én bízom a balkáni országok mihamarabbi csatlakozásában.

Az Európai Unió kereskedelme és gazdasága

Az Unió három legfőbb kereskedelmi partnere az USA, Kína és Svájc. Az Európai Unió továbbra is jelentős kereskedelmi többlettel bír. A szervezetre azonban 2004 folyamán többnyire stagnáló gazdasági növekedés és alacsony foglalkoztatottság nyomta rá a bélyegét (az Unió átlagát tekintve), és nem sikerült a 2001–2010. közötti gazdasági stratégiát sem végrehajtani. Az EU gazdasága valószínűleg tovább fog növekedni a jövőben (véleményem szerint).

Az Európai Unió közös gazdasági stratégiája 2010–2020 között az Európa 2020 stratégia, ami a 2001–2010 közötti lisszabonit váltotta fel. Az EU hivatalos célja a következő tíz évben kizárólag a gazdasági növekedés helyreállítása és megalapozása az öregedő társadalom és az élesedő nemzetközi verseny ellenére.

A gazdaságot vizsgálva, régiókra bontva sajnos Magyarország már nem áll olyan fényesen. A tíz legelmaradottabb régió három ország osztozik: Bulgária, Románia és Magyarország. Nálunk a két legelmaradottabb terület az észak-magyarországi és az észak-alföldi régió⁵. Szerintem ezek az utóbbi években nem fejlődtek valami jól, és a következő időszakban is így lesz ez sajnos. A luxemburgi, a brüsszeli és a hamburgi területek az elsők a ranglistán. Ami a jövőben az Európai Unió gazdaságát rendkívül fenyegeti, az a népesség rohamos fogyása, amely minden országot érint. Ezt a születések számának növelésével majd lehet emelni, de hatása csak akkor lesz, ha a gyermek felnő, és képes lesz a munkavállalásra.

Azt gondolom, hogy az Európai Unió gazdaságának növelésében annak bővítéspolitikája is nagy szerepet játszik.

Az Unióban történt terrorcselekmények

Szándékosan hagytam ezt a meglehetősen kényes kérdést a dolgozatom végére. Ezek a keresztény Európa ellenes cselekvések. Véleményem szerint, ha nem teszünk ellenük, akkor eme cselekmények még gyakrabban fognak előfordulni, mint manapság. Azt gondolom, hogy rendkívül radikális változásokra lesz szükség, ha meg akarjuk állítani ezeket a keresztényellenes cselekedeteket. Egyelőre Nyugat-Európában elég nagy gyakorisággal figyelhetők meg. Azt látom, hogy az egyes kormányok tétlenek ezzel kapcsolatban. Az Európában történt terrorcselekményeknek 2016-ban ugrott meg nagyon a számuk, ilyenek voltak például az ansbachi, berlini, brüsszeli, nizzai, roueni és würzburgi terrortámadások. 2017-ben pedig Katalóniában is volt ilyen esemény. A 2020-as bécsi terrortámadásban egy észak-macedón-osztrák kettős állampolgárságú férfi lőtt a helyiekre gépkarabéllyal és machetével felfegyverkezve. Nekem az fordult meg a fejemben elsőként, hogy az EU-nak jobban kellene ellenőriznie a fegyvertartást és bizonyos fegyverek esetében jobban kellene szankcionálnia azt, így nehezebben lehetne bizonyos fegyverekhez hozzájutni. Ellenben bizonyos önvédelmi eszközökhöz, – mint például a paprika spray, – már 16 éves kortól hozzá lehessen jutni itthon is. Sajnos hazánk közterületein

ez az eszköz nem hordható legálisan, pedig nőknek és férfiaknak is könnyen használható önvédelmi eszköz lehetne, ami veszély esetén segítséget nyújtana, és „alkalmazása” nem okozna nagyobb bajt. A kaliberinfo.hu portálon elérhető információk szerint az EU 12 tagállamában legális, Magyarországon sajnos nem, viszont sok pozitív hozadéka lenne.

Azt gondolom, hogy még nagy út áll az Unió előtt. Eddigi fennállása során, – ha nem csak az anyagiakban és a gazdaságban vizsgálódunk, de figyelembe vesszük az élet más területét is – számos lehetőség nyílt a segítségével Magyarországnak és a magyar állampolgároknak. Sok mindent fel lehetett volna sorolni a változásokkal, a jövővel kapcsolatban, de számomra a fent leírtak a legfontosabb tényezők. Bízom abban, ha nehézségek is akadnak, ezek megoldódnak, a végkifejlet legtöbbször pozitív lesz, és az Unió szerepet vállal a továbbiakban is jövőnk alakításában.

Források:

1. <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/15316.pdf>
2. <http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu> HYPERLINK „http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/eu_tamogatas.pdf”/ HYPERLINK „http://szociologiaszak.uni-miskolc.hu/segedanyagok/eu_tamogatas.pdf”segedanyagok/eu_tamogatas.pdf”amogatas.pdf
3. <http://www.geoindex.hu/adatbazisok/arcadat/magyar-telepulesek-nepessege-2016-01-01/>
4. https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu#intzkedsek
5. <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20180228/negy-magyar-regio-az-europai-unio-legszegenyebbjek-kozott-278161> HYPERLINK „<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20180228/negy-magyar-regio-az-europai-unio-legszegenyebbjek-kozott-278161>”1 HYPERLINK „<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20180228/negy-magyar-regio-az-europai-unio-legszegenyebbjek-kozott-278161>”80228/negy-magyar-regio-az-europai-unio-legszegenyebbjek-kozott-278161

SZTE ÁJTK Nemzetközi és Regionális Tanulmányok Intézet

Europe Direct Szeged

6720 Szeged, Feketesas u. 28.

Tel/fax: 62/544-135

ed@irsi.u-szeged.hu

www.ed.u-szeged.hu

www.facebook.com/EuropeDirectSzeged

Az Európai Unió társfinanszírozásával.

